

Profiel van de leerling die kiest voor economie in de tweede graad¹

In het tweede leerjaar van de eerste graad wordt het vak “Sociaal-economische Initiatie” (SEI) als keuzevak aangeboden.

Dit vak wil nagaan of de leerling aanleg en belangstelling heeft voor de studierichting Economie. De leerlingen die dit vak gevolgd hebben en opteren voor de studierichting Economie, beschikken ongetwijfeld over voorkennis, die de anderen niet hebben. Dit mag de anderen er echter niet van weerhouden de richting Economie aan te vatten. Bij aanvang van de tweede graad wordt immers geen specifieke voorkennis voorondersteld. Bepaalde in SEI behandelde leerinhouden worden in de tweede graad hernomen.

Van de leerlingen die de studierichting Economie in de tweede graad aanvatten, wordt verwacht dat zij:

- **belangstelling kunnen opbrengen voor economisch-maatschappelijke problemen**
Deze omschrijving van het leerplan voor de tweede graad veronderstelt bij de leerling belangstelling voor economische en maatschappelijke problemen. Een leerling die kiest voor de richting, bladert vaak in de krant, volgt het nieuws en stelt zich vragen bij de sociaal, politieke en economische omgeving. (interpretatie van de vakwerkgroep)
- **aanleg en belangstelling hebben voor het structureren en verwerken van informatie;**
Leerlingen moeten over enige taalvaardigheid beschikken om economische teksten te kunnen lezen en interpreteren. Verder moeten leerlingen ook over de noodzakelijke rekenvaardigheden en grafische nauwkeurigheid beschikken om cijfers om te zetten in zinvolle economische gegevens. (statistieken, boekhouding, grafieken)
- **helder, logisch en kritisch kunnen denken.**
Vooraf bij de analyse en vergelijking van economische processen is het belangrijk om inzicht te hebben in de samenhang van de verschillende variabelen.

Profiel van de leerling die kiest voor economie in de derde graad²

Leerlingen, die opteren voor de richting Economie –Moderne Talen of Economie – Wiskunde in de derde graad, zullen in de meeste gevallen in de tweede graad het vak economie gevolgd hebben. Maar ook de leerlingen, voor wie dit niet het geval is, kunnen mits het volgen van een inhaalprogramma nog in een van beide economierichtingen terecht.

Van de leerlingen, die in de derde graad voor een richting met economie kiezen, wordt verwacht dat zij:

- **belangstelling opbrengen voor economisch-maatschappelijke problemen;**
Het leerplan van de derde graad is vooral voor het onderdeel algemene economie in sterke mate geënt op de economisch-politieke realiteit. Kranten, internet, journaal en economische tijdschriften zijn dan ook een noodzakelijk leermiddel. Leerlingen die kiezen voor economie in de derde graad leren deze middelen hanteren, maar worden aangemoedigd om dat ook tijdens de vrije tijd te doen. Zij moeten zich kunnen verplaatsen in de rol van de bedrijfsleider en een eigen ondernemingsvisie aan een groep kunnen presenteren. (interpretatie van de vakwerkgroep)
- **helder, logisch, analytisch en kritisch kunnen denken**
Vooral voor het onderdeel macro-economie in het leerplan van het zesde jaar is analyse en inzicht in samenhang van variabelen noodzakelijk. Leerlingen moeten leergierig zijn om de processen achter economische verschijnselen te leren ontleden. Verder moeten zij de theorie ook in nieuwe contexten kunnen toepassen. De mechanismen die de werkelijkheid drijven zijn niet waardenvrij en zijn uiting van bepaalde politiek-economische visies. De leerlingen moeten hier een kritische houding leren hanteren.
- **over een referentiekader beschikken, dat de concepten bevat waarmee zij maatschappelijke verschijnselen vanuit een economisch perspectief kunnen beschrijven en verklaren. Dit referentiekader werd aangebracht tijdens de tweede graad.**

² XX, *Leerplan economie derde graad*. <http://ond.vvksso-ict.com/leerplannen/doc//Economie-2006-050.pdf>. 14 november 2008

ALGEMENE DOELSTELLINGEN TWEDE GRAAD³

Vaardigheden en kennis die doorheen de cyclus tweede en derde graad ontwikkeld worden, maar die ook in aanleg en belangstelling bij de leerling aanwezig moeten zijn om voor deze studierichting te kiezen. (interpretatie vakwerkgroep)

De leerinhouden zijn er dan ook op gericht de leerlingen:

- vanuit concrete maatschappelijke contexten **inzicht te laten ontwikkelen** in de belangrijkste (bedrijfs)economische concepten en in hun onderlinge verbanden;
- vaardigheden te laten verwerven om deze concepten **kritisch te evalueren** op hun sterktes en zwaktes;
- vaardigheden te laten verwerven om **doelgericht hun kennis en inzicht toe te passen** in diverse contexten vanuit verschillende perspectieven;
- de **onderlinge verwevenheid te laten herkennen** van de elementen, die de economische werkelijkheid constitueren;
- **het bewustzijn bij te brengen** dat maatschappelijke problemen naast een economische ook een ethische dimensie vertonen;
- feiten van opinies te leren onderscheiden;
- Intrinsieke leermotivatie te laten verwerven **d.m.v. actief en onderzoekend leren**;
- inzichten en vaardigheden te laten ontwikkelen, die hen voorbereiden op hun rol als lid van de maatschappij, op verdere studies en op hun latere beroepsloopbaan.

ALGEMENE DOELSTELLINGEN DERDE GRAAD⁴

De leerinhouden zijn er op gericht de leerlingen:

- vanuit concrete contexten **inzicht te laten ontwikkelen** in de belangrijkste economische concepten en in hun onderlinge verbanden;
- **vaardigheden te laten verwerven om deze concepten kritisch te evalueren** op hun sterktes en zwaktes;
- probleemoplossende vaardigheden te laten verwerven om doelgericht hun kennis en inzicht **toe te passen** in diverse contexten en vanuit verschillende perspectieven;
- de onderlinge **verwevenheid te laten herkennen** van de elementen, die de economische werkelijkheid constitueren;
- **het bewustzijn bij te brengen** dat maatschappelijke problemen naast een economische ook een ethische dimensie vertonen;
- **feiten van opinies te leren onderscheiden**;
- **onderzoeksvaardigheden** te laten ontwikkelen;
- inzichten en vaardigheden te laten ontwikkelen, die hen voorbereiden op hun rol als lid van de maatschappij,

³ XX, *Leerplan economie tweede graad*. <http://ond.vkso-ict.com/leerplannen/doc//Economie-2006-050.pdf>. 14 november 2008

⁴ XX, *Leerplan economie derde graad*. <http://ond.vkso-ict.com/leerplannen/doc//Economie-2006-050.pdf>. 14 november 2008